

Középkori templomok útja Szabolcs-Szatmár-Bereg és Szatmár megyékben címen született meg az a tematikus turisztikai útvonal, amely a Kárpát-medencében egy egyedülálló vallási és kulturális örökséggel szeretné mélyrehatón megismertetni az érdeklődőket. A középkori templomok útját többségében olyan középkori eredetű templomok alkotják, amelyek műemléki védelem alatt állnak és a történeti Szatmár jellegzetes templomépítészetet hagyományait és karakterét reprezentálják. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területéről húsz, míg Szatmár megyéből tíz templom része az útvonalnak. Az útvonal nem kizárolag örökségturistikai érték, hanem vallástörténeti mementő, amelynek bejárása spirituális élményt.

"Circuitul bisericilor medievale din județele Szabolcs-Szatmár-Bereg și Satu Mare" este denumirea traseului turistic cu caracter tematic, ce își propune prezentarea exhaustivă, celor interesări, al unui patrimoniu religios și cultural unic în Bazinul Carpaților. Proiectul valorifică lăcașuri de origine medievală, protejate ca monumente istorice, care ilustrează tradiția și caracterul specific al arhitecturii religioase din comitatul istoric Sătmăr. În acest circuit au fost incluse douăzeci de monumente aflate în județul Szabolcs-Szatmár-Bereg, respectiv zece situate în județul Satu Mare. Traseul nu este doar un bun de valoare al turismului cultural, el prezintă totodată și istoria religioasă a regiunii, parcurgerea sa devenind astfel o experiență spirituală de neuitat.

Mit der Bezeichnung "Mittelalterlicher Kirchenweg in den Komitaten Szabolcs-Szatmár-Bereg und Satu Mare" entstand eine thematische Touristenroute, die sich zur Aufgabe setzte, das einzigartige kulturelle und religiöse Erbe der Pannonischen Tiefebene einer breiteren Öffentlichkeit bekannt zu machen. Die "Kirchenroute" wird von mittelalterlichen Kirchen geprägt, die unter Denkmalschutz stehen und die Kirchenbautradition und bauliche Eigenart des historischen Komitats Szatmár repräsentieren. Vom Gebiet des Komitats Szabolcs-Szatmár-Bereg gehören zwanzig, von dem des Komitats Satu Mare zehn Kirchen zur Route. Sie bietet allerdings viel mehr als kulturtouristisches Erbe: Sie ist ein religionshistorisches Memento. Ein Weg, dessen Befahren ein spirituelles Erlebnis ist.

The Route of Medieval Churches in Szabolcs-Szatmár-Bereg and Satu Mare Counties is the name of that thematic touristic route which makes a unique religious and cultural heritage known to the greater public. The Route of Medieval Churches consist of a number of medieval churches, which are all protected historic monuments and represent the characteristic building traditions of historic Szatmár County. From the territory of Szabolcs-Szatmár-Bereg County a total of twenty churches are part of the route, while Satu Mare County has ten churches on the list. The route is not only a tour of heritage tourism, but also a spiritual journey, a monument of religious history.

GACSÁLY

Református templom

Biserica reformată

Reformierte Kirche

Calvinist church

Magyarország-România
Hátról Atnyúl Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Europai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

Két ország, egy cél, közös siker!

Două țări, un scop, succes comun!

(H) A falu a szatmári Erdőháton fekszik. A szabadon álló, keletelt templomot a község központjában találjuk. Téglány alakú hajójához a nyolcszög három oldalával záródó szentély csatlakozik. A hajó déli falát három csúcsíves ablak töri át. A hajó nyugati végéhez hatszintes torony csatlakozik. Az egyetlen teret mutató belsőt deszkamennyezet fedi, melyre 1759-ben készített festett famennyezet megmaradt tábláit erősítették fel. A szentély északi falában szentségtartó fülke maradt fönn. A templom két periódusban épült. A XIV. század első harmadából származik a torony és a nyugati hajófal egy része. A második periódusban elbontották a teljes épületet, és egy új, hosszabb és szélesebb templomot építettek a XVI. század elején.

(RO) Satul cu acest nume s-a întemeiat în Câmpia Tisei – microregiunea Erdőhát. Biserica sa reformată, moștenitoarea unui edificiu medieval, stă în centrul comunei. Este un edificiu de tip sală, cu orientare est-vest, având în componență o navă dreptunghiulară și un cor încheiat cu trei laturi dintr-un octogon. Zidul sudic al navei este străpuns de trei ferestre închelute în arc frânt. Un turn cu șase nivele domină partea apuseană a monu-

mentului. Interiorul bisericii constituie un spațiu unitar, acoperit cu un tavan din lemn în care au fost montate casetele unui tavan mai vechi, pictat în anul 1759. În peretele nordic al corului stă un tabernacol medieval. Biserica a fost construită în două etape. Turnul și o parte a zidului vestic al navei provin de la o clădire din prima treime a secolului al XIV-lea, care a fost demolată în mare parte, iar restul de la începutul veacului al XVI-lea.

(D) Das Dorf liegt in einer Gegend der Sathmarer Ebene, auf dem sog. „Waldrücken“. Die freistehende, geostete Kirche befindet sich mitten im Zentrum der Ortschaft. An ihr rechteckiges Schiff schließt sich ein mit drei Seiten des Achtecks geschlossener Chor an. Die Südwand des Langhauses wird von drei Spitzbogenfenstern durchbrochen. An das westliche Ende des Kirchenschiffes schließt sich ein sechsgeschossiger Turm an. Der einschiffige Innenraum wird von einer Holzdecke überspannt, an der die erhalten gebliebenen Tafeln einer 1759 angebrachten, bemalten Holzdecke befestigt worden sind. In der Nordwand des Chores hat sich eine Sakramentsnische erhalten. Die Kirche wurde in zwei Bauabschnitten errichtet.

Der Turm und ein Teil der westlichen Kirchenwand stammen aus dem ersten Drittel des 14. Jahrhunderts. Im zweiten Bauabschnitt, am Anfang des 16. Jahrhunderts, wurde der Vorgängerbau abgerissen und an seiner Stelle eine neue, größere und breitere Kirche errichtet.

(GB) The village is located in the region of Erdőhát. The free-standing church with eastern orientation can be found in the center of the village. Rectangular in shape, the nave is connected to a sanctuary terminating in three sides of an octagon. The southern wall of the nave contains three windows with pointed arches. At the western end of the nave is a six-storey tower. The single-space interior has a ceiling of wooden boards to which the surviving panels of a painted wood ceiling made in 1759 have been affixed. A reliquary niche has survived in the northern wall of the sanctuary. The church was built in two periods. The tower and a part of the western wall of the nave date to the first third of the 14th century. In the second construction period the entire building was demolished, and a new, longer and wider church was erected in the early 16th century.